

Toimittajalta.

Kuluneena työ kautena puhuin sunnuntai-esitelmissäni miltei yksinomaan tulevasta ajasta ja sen sivistyksestä ynnä siitä murroskaudesta, jossa nyt elämme. Keväällä valaisin muutamissa esitelmissä asiaa tähtitieteelliseltä ja astrologiselta kannalta ja muistutin kuulijoitani siitä tosiseikasta, josta nykyajan astrologit jo kauan ovat huomauttaneet, nim. että olemme siirtymässä tai juuri siirtyneet „Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin.“ Tämän tapahtuman hetkestä ei olla aivan yhtä mieltä: muutamit väittävät sen jo olleen ja menneen viime vuosisadan loppupuoliskolla, toiset, että se sattuu nyt pian tai ehkä sadan vuoden perästä.

Niille lukijoille, jotka mahdollisesti eivät ole tästä seikasta kuulleet, riennän selittämään, että se on tähtitieteellinen, astronominen faktumi eikä mikään – enemmän tai vähemmän, kuten usein sanotaan, „mielivaltainen“ – astrologinen päätelmä. Mitä näet on tuo „siirtyminen“ eläinradan merkistä toiseen?

Jokainen voi almanakasta nähdä, että aurinko vuoden kuluessa kiertää eläinradan kahdentoista merkin läpi, viipyen jokaisessa noin 30 päivää. Tällä hetkellä esim. aurinko on Leijonan merkissä, johon se siirtyi heinäkuun 21 p:nä ja elokuun 23 ja 24 p:n välisenä yönä se siirtyy Neitsyen merkkiin. Sentähden astrologit sanovat ihmisestä, jonka syntymäpäivä on sattunut heinäkuun 21 ja elokuun 23 p:n välisenä aikana, että hän on „syntynyt Leijonassa.“

Tietysti tämä auringon vuotuinen kulku eläinradan merkkien läpi, jota taivaalla saattaa seurata, on näennäinen ja riippuu siitä, että maapallo kiertää auringon ympäri ja täten samalla saattaa takana olevan tähtitaivaan ikäänkuin kiertämään aurinkoa. Tämä on helppo todeta, jos esim. kulkee piirissä kotitalonsa ympäri ja seuraa katseellaan, kuinka katonharja piirtää ympyrän taivaalla.

Mutta tätä seikkaa ei tarkoiteta, kun puhutaan nykyisestä siirtymisestä Kalojen merkistä Vesimiehen merkkiin, vaan sillä tarkoitetaan n. s. kevätpäivän tasauspisteen näennäistä siirtymistä eläinradan merkistä toiseen.

Maa akselilla on nimittäin oma kiertoliikkeensä, paitsi että se palloineen kiertää itsensä ympäri. Tämän ymmärrämme, jos katselemme hyrrää. Niin pian kuin hyrrän akseli hiukankaan kallistuu, alkaa sille uusi liike. Hyrrä kiertää akseliaan huimaavan nopeasti, mutta akseli itse kiertää arvokkaan hitaasti. Jos pitäisimme paperiarkkia vaakasuorasti hyrrän yli, piirtäisi sen akselin „pohjoisnapa“ renkaita paperiin, jotka laajenisivat sitä mukaa kuin hyrrän akseli kallistuisi ja kaatuisi maahan päin.

Maan akseli on, kuten tiedämme, hieman kallellaan. Jos nyt kuvittelemme akselia jatkuvan pohjoisnavasta suorana viivana avaruuteen „taivasta kohti“, on selvää, että tämä viiva piirtää ympyrän taivaalle koska maan akselilla on samanlainen oma hidas liike kuin hyrrän. Liike on tietysti ylen hidas, koska maapallo kiertää akseliaankin sanomattoman paljon hitaammin kuin hyrrä (kerran vuorokaudessa verrattuna hyrrän moniin kierroksiin sekunnissa). Itse asiassa liike on niin hidas, että tuo kuviteltu pitennetty pohjoisnapa piirtää yhden pienen ympyrän taivaalle 25,920 vuodessa.

Tätä liikuntaa nimitetään kevätpäivän tasauspisteen siirtymiseksi, sentähden että pohjoisnapa aina tähtitieteellisen vuoden alkaessa – s. o. maaliskuun 21 p:nä, jolloin aurinko siirtyy Oinaaseen – tähtää hieman toiseen kohtaan taivaalla kuin vuotta varhemmin. Ero ei ole suuri, ainoastaan noin 50 kaarisekuntia, käytännössä siis mitätön. Mutta 2160 vuodessa on akseli suorittanut kahdennentoista osan kiertoliikkeestä ja siis tähtämisessään ehtinyt kulkea kokonaisen eläinradan merkin läpi.

Nämä asiat ovat tuttuja vanhoille kansoille. He nimittivät „suureksi vuodeksi“ (*annus magnus*, sanoivat roomalaiset) tätä tähtivuotta, jonka kestäessä kevätpäivän tasauspiste on kulkenut eläinradan kaikkien merkkien läpi. Ja heille nämä asiat olivat suuriarvoisia ja suurimerkityksisiä, sillä he uskoivat astrologiaan, s. o. tähtimaailman vaikutukseen maapalloon ja sen eläviin olentoihin. Makrokosmos oli yhtenäinen kokonaisuus eikä mitään voinut siinä tapahtua ilman kauaskantavia vaikutuksia. Vanhat egyptiläiset sanoivat: kaikki uudistuu 30,000 vuoden perästä – silloin maailma taas on samanlainen. Tämä ymmärrettävästi tarkoitti „suurta vuotta“, vaikkei kansalle ilmoitettu tarkkaa aikamäärää. Sillä 25,920 vuoden perästä on kevätpäivän tasauspiste taas entisellään ja suuri tähtimaailma samaten suhteessaan maapalloon.

Me, jotka olemme tutkineet teosofiaa, astrologiaa y. m., käsitämme, ettei vanhojen usko tähtiin ollut mitään taikauskoo. Se perustui pitkäaikaisiin havaintoihin ja ne johtopäätökset, joita kaldealaiset, indialaiset, egyptiläiset y. m. tähtien tutkijat tekivät, pitävät paikkansa tänä päivänä niinkuin silloin. Tähtivuoden kestäessä elämän edellytykset ja muodot maan päällä kaksitoista kertaa hieman muuttuvat, riippuen niistä kosmillisista henkivoimista, joilla kunakin tähtikuukautena on erikoinen tilaisuus vaikuttaa. Sentähden sanotaan, että noin kahden tuhannen vuoden (2160) perästä syntyy jossain uusi sivistys tai tapahtuu muutos vanhassa. Kaksi tuhatta vuotta olemme eläneet Kaloissa ja nyt siirrymme Vesimieheen seuraavaksi kahdeksi. Tämä merkitsee, että henkinen ilmapiiri, maapallon aura, jossa Kalojen hallitsevan Neptunuksen vaikutus on ollut tuntuva, nyt siirtyy Uranuksen huostaan. Paremmiin sanoen: suuret kosmilliset henkivallat, joiden mediumina on ollut Neptunuksen enkeli, saavat nyt välittäjäkseen Uranuksen planeettahengen. Käytännössä tämä merkitsee suuriakin mullistuksia sekä olevissa oloissa että ajatustavoissa, ja viime talvena yritin kymmenissä esitelmissä kuvata näkemyksiäni näistä muutoksista ja mullistuksista.

Mielestäni oli tärkeä tietää, milloin tuo vaihtelu merkistä toiseen todella tapahtui, ja sentähden esitin eräässä luennossa, mihin johtopäätöksiin olin tullut havaintojeni ja laskelmieni nojalla. Asetuin niiden kannalle, joiden mukaan siirto Vesimieheen jo on tapahtunut, ja sanoin, että tämä arvatenkin tapahtui siihen aikaan, jolloin hindulaisten laskujen mukaan kalijugan ensimmäiset viisi tuhatta vuotta loppuivat, toisin sanoen vuoden 1898 alussa – mahdollisesti varhemmin, sillä Mikaelin henkinen vaikutus oli alkanut jo aikaisemmin.¹⁾

Toissa iltana tein nyt „sattumalta“ kiintoisan löydön. Selaillessani Tietäjän vuosikertaa 1914 löysin siv. 187 seuraavan kuvauksen eräästä kirjasta, joka kierteli muutamassa „Brittiläisten ja Ulkomaalaisten Salatieteilijöiden Seurassa.“

„Kirjasen tekijä on muuan munkki Trithemius, ja se käsitteli suuria astrologisia kausia. Hän jakoi suuren presessionin-kauden 25,920 vuotta eli kevättasauspisteen siirtymisen koko eläinradan ympäri, ensiksi kahteentoista osaan eläinradan merkkien mukaan ja sitten seitsemään osaan planeettojen luvun mukaan. Näin jakautui suuri kierroskausi 84 osaan, joista kukin kesti 308 vuotta ja kutakin hallitsi vastaava planeetta. M. m. hän laski, että Marsin johtama kausi loppui 21 p. jouluk. 1880, jolloin alkoi Auringon hallitusaika, mikä kestää vuoteen 2188 . . . Sama munkki laski, että Aurinko astui Kalojen merkkiin 280 e. Kr. ja siirtyy seuraavaan eli Vesimiehen merkkiin 1880 j. Kr., koska kuhunkin merkkiin kuluu 2,160 vuotta.“

Trithemiuksen mukaan tuo hetki, josta on ollut puhe, sattui joulukuun 21 p:nä 1880, joten siis voidaan sanoa, että Vesimiehen aikakausi alkoi v. 1881. Tämä on mielestäni siksi huomattava tiedonanto, että olen taipuvainen pitämään sitä oikeana. Asia on oikeastaan fyysillistä ja astronomista laatua, ja luulisi tähtitieteilijöiden voivan laskea hetken tarkalleen observatorioissaan. Toiselta puolen kyllä ymmärtää, että se on vaikea, kun siirto vuodessa on niin mitättömän pieni ja kun nykyaikaiset havainnot eivät ulotu niinkään pitkiin aikoihin. Onhan historiallisia muistiinpanoja vanhoilta ajoilta, onhan esim. indialaisia taulukkoja, onhan aikamääräyksiä, tiedetään, että pohjantähtenä Kiinassa ja Egyptissä v. 2700 e.Kr. mainitaan tähti, jota nyt nimitetään *alpha Draconis* y. m., mutta kun ei ole aivan tarkkaa vuotta ja päivää tiedossa, ei liioin saada varmaa historiallista lähtökohtaa. Sentähden eivät tietääkseni astronomit ole sanoneet, milloin tämä siirto Vesimieheen on tapahtunut. Kuuluu Camille Flammarion lausua *Astronomie Populaire*'ssään, joka ilmestyi v. 1880: „Nykyään kevätpäivän tasauspiste on Kalojen merkin loppupäässä ja on pian oleva Vesimieheessä.“

Trithemius saattaa siis olla täysin oikeassa laskelmissaan, ja minä puolestani en sitä epäilekään.

*

¹⁾ Näitä seikkoja selitin esitelmissäni, vaikken tässä ole tilaisuudessa niihin syventymään; ne ovat yhteydessä Kristuskysymyksen kanssa.

Kuka sitten oli Trithemius? H. P. Blavatsky sanoo hänestä *Theosophical Glossary*'ssaan: „Sponheimin benediktiläismunkkien abotti, erittäin oppinut kabbalisti, salaisten tieteiden adepti, Cornelius Agrippa'n ystävä ja opettaja.“

Johann Trithem synyi Tritthenheimin kylässä Moselin varrella lähellä Trierin kaupunkia v. 1462, opiskeli Heidelbergissä ja joutui v. 1482 matkustaessaan kotipuoleensa Sponheimin luostariin, jossa hän niin viihtyi, että itse tuli munkiksi ja valittiin johtajaksi v. 1483. Tämän luostarin abottina hän toimi pari vuosikymmentä, rikastuttaen keräyksillään sen kirjakokoelmaa, niin että siitä sukesi Saksanmaan ehkä paras senaikuinen kirjasto; työskennellen luostarikurin ja munkkien tieteellisen sivistyksen kohottamiseksi, sekä laajentaen ja kaunistaan luostaria korjauksilla ja uusilla rakennuksilla. Heti alussa hän uhrasi koko perintöomaisuutensa luostarin kuntoon asettamiseksi ja voitti siten kaikkien munkkien rakkauden ja suosion. Tästä huolimatta sisäiset eripuraisuudet – Tritheimiä syytettiin liian ankarasta kurin pidosta – saivat hänet eroamaan toimestaan ja lähtemään maailmalle kodittomana vaeltajana. V. 1506 hänet valittiin pienen St. Jakob-luostarin abotiksi Würzburgissa, ja siinä hän eli elämänsä loppuvuodet hiljaisessa tieteellisessä ja kirjallisessa työskentelyssä. Hän kuoli 1516. Hänen kirjansa ovat osaksi askeettis-uskonnollisia, koskien luostarielämän uudistusta, osaksi historiallisia ja osaksi salaisia tieteitä ja noituutta käsitteleviä.

Trithemius ei ole saavuttanut samaa kuuluisuutta kuin hänen ystävänsä ja oppilaansa Henrik Cornelius Agrippa, jonka teoksia „okkultisesta filosofiasta“ vielä tänään yleisesti luetaan asianharrastajain piireissä, mutta onhan Trithemius silti voinut olla suurempi tietäjä.

*

Mutta mitä sitten tuo siirtyminen Vesimieheen saa aikaan? kuulen monen lukijan kysyvän. Siihen vastasin pitkin viime työkautta, enkä voi tässä toistaa, mitä silloin puhuin. Mutta mainitsenpa, mitä samassa Tietäjän numerossa v:lta 1914 asiasta kerrotaan

„Tämä voimakas Uranuksen vaikutus tulee aikaansaamaan uuden ajattelun, suurten reformien ja monien huomattavien keksintöjen syntymistä. Uusi siveyslaki, perustettuna paljon korkeammalle ja terveemmälle pohjalle, tulee luotavaksi, ja siveellinen kehitys tulee käymään käsi kädessä älyllisen valistuksen kanssa. Ajattelijat tulevat liittymään ryhmiksi ja korkeammanlaatuisia kauppaliittoja tulee muodostumaan, joista johtuu paljon hyödyllistä työtä. Tiede tulee olemaan rohkea-aatteisempi ja samalla sisänäköisempi ja tieteellinen ajattelu tulee enemmän kääntymään yliaistillisen maailman tutkimiseen“ (lausui tunnettu englantilainen astrologi-vainaja Alan Leo.)

Trithemius sanoi Auringon hallitusajasta (1880-2188): „Se tulee olemaan suurten hallitusten aika . . . Suuret valtakunnat tulevat loistamaan kunniassansa, ihmisäly saa suurimman valtansa ja kaikki kirkot, uskot ja jumaluusopilliset dogmit tulevat sortumaan ja muuttumaan muinaisjännöksiksi.“ Auringon ajan jälkeen seuraa hänen sanojensa mukaan Venuksen aika (2188-2497), jolloin naiset ovat joka suhteessa täydellisesti miesten tasalla. Silloin on intuitsionin kausi, jolloin „yliopistoissa opetetaan salatiedettä ja tähteintutkijat tulevat astrologeiksi.“

*

J. R. Hannula on lähettänyt toimitukselle asiallisen ja valaisevan vastauksen erääseen viime Ruusu-Ristissä olleeseen kirjeeseen, joka koski mustan maagikon kohtaloa, ja J. R. H:n vastaus luetaan „Kirjeitä toimitukselle“ osastossa. Eräs toinen ystävä ja ruusuristolainen, J. P. Raumalta kirjoittaa minulle kirjeessä seuraavaa:

„ . . . tekisi mieleni mainita, että saksalaisessa *Theosophie*-julkaisussa on viime vuoden 4:nnessä vihossa Franz Hartmannin kirjoitus „Radsha jooga, hatha jooga ja tantrika.“ Siinä käsitellään samaa kysymystä (mustista maagikoista) ja kirjoittaja asettuu ymmärtääkseni Teidän kannalenne. Jäljennän tähän muutamia otteita:

„ . . . ja lankeeminen tähän (mustaan magiaan) on suurin onnettomuus, mikä voi ihmistä kohdata, koska hän sen kautta irroittaa itsensä ainoasta todellisesta olemuksesta (Jumalasta) ja sen kautta kadottaa kuolemattomuutensa . . . Musta magia sitä vastoin on jumalallisten voimain alentamista ja alavetämistä personallisen, katoavaisen itsen palvelukseen, jonka kautta sielu itse alentuu, eläimellistyy ja kadottaa jumalallisen itsetietoisuutensa . . . Ja se (hatha jooga) johdattaa mustan magian tielle, jonka täytyy päättyä henkisen yksilöllisyyden kadottamiseen . . . Valosta eristettynä hän elää varjona varjojen keskellä, Jumalan, kuolemattoman minänsä hylkäämänä, jonka hän itse on hylännyt ja joka ei enää ole hänen minuutensa . . .“

*

Neljääntoista vuoteen en ollut käynyt ulkomailla ja kun nyt kesän alussa karma asetti niin, että olin tilaisuudessa matkustamaan Ruotsissa, Saksassa, Tshekko-Slovakiassa ja Itävallassa sekä viettämään puolikolmatta viikkoa viimeainitussa maassa osaksi Gallspachin maalaiskylässä osaksi Wienin kaupungissa, niin kaikella oli uutuuden viehätyksensä minunkin vanhoille aisteilleni ja virkistävä vaikutus sielulle ja ruumiille. En tahdo mitään kertoa tästä matkastani, koska näyttää siltä, että karman herrat suunnittelevat minulle vielä toista matkaa tänä syksynä, ja sentähden toistan vain tässä yhden ajatuksen, joka alinomaan pyöri päässäni Keski-Europassa ja joka koskee koko Suomen kansaa: paljon meillä olisi oppimista toisilta kansoilta, mutta jos me oppia heiltä ottaisimme ja seuraisimme heidän esimerkkiään hyvässä, silloin olisi meidän kansamme kuin Imatra, jonka rinnalla ei mikään koski Euroopassa kohise, ja silloin olisi meidän maamme kuin paratiisi, jolle eivät muut maat vedä vertoja, sillä missä on maa, jolla on samat kauneuden edellytykset kuin Suomella? Onhan Thüringenin ihanat, kukkulaiset luonnonmetsät – tuoksuavat havumetsät, – onhan Elben satumaisen kauniit korkeat rantamat Dresdenistä Königssteiniin päin, onhan lumihuippuiset, hohtavat alpit, – mutta Suomessa on kaikkialla luonnonmetsiä, kukkuloita, jokia, virtoja, koskia, puroja ja järviä, joita saa etsimällä etsiä muissa maissa . . .

*

Helsingin luentojen alkamisesta en vielä mitään osaa sanoa. Työ loosheissa alkaa syyskuussa, mutta kysymysillat ja minun esitelmäni riippuvat siitä, menenkö vielä ulkomaille tai, jos menen, koska kotiin palajan.